

Füzesgyarmati Unitárius Templom [1]

Groups audience:

[Magyar Nemzeti Levéltár Békés Megyei Levéltára](#) [2]

Leírás: Az unitarizmus a reformáció óta jelen van a Nagyalföldön is. Karádi Pál (unitárius püspök) vezetésével Temesvár központtal új püspökség alakult a kolozsvári mellé, amelyik e tájak unitáriusait fogta össze. [2]

Már 1580 táján az Alföldön is számos virágzó egyházközsége volt az unitáriusoknak. [1]

Előbb a Báthoriak restaurációja, majd a protestánsok térhódítása ítélte pusztulásra az unitárius vallást, ám kiirtani nem tudta. A 19. század második fele felvirágzást hozott, sok új gyülekezet alakult. A lendületet a nagy egyházak kemény támadása törte meg, de így is megmarad néhány erős gyülekezet.

Egy papválasztás körüli villongás a 20. század elején arra indított mintegy 150 füzesgyarmati gazdát, hogy kiváljanak a református gyülekezetből és 1902-ben megalapítsák a füzesgyarmati unitárius gyülekezetet, unitárius beszolgáló papot hozván. [2]

A helybéliek emlékezete szerint a Homoki udvaron (Homoki F. Lajos udvarán) volt egy hatalmas fa, s annak a lombjai alatt tartották 1902. július 27-én az első helyi unitárius istentiszteletet.

A templom négy és fél hónap alatt épült meg. Felszentelésére 1903. november 8-án került sor. [1]

1911-ben tornyot emeltek a templom bejáratához, harangokat öntettek, felekezeti iskolát hoztak létre egy paplaknak megvásárolt régi épület egyik részében.

A második világháború után ismét fellendült az élet. A 1960-as évekre szinte kihalt a gyülekezet, temploma, paplakja romlásnak indult, a lelkészek csak beszolgáltak, A rendszerváltás hozott papot, és megindult a talpraállítás. Ma a Füzesgyarmati Egyházközség az Unitárius Egyház egyik legelevenebb gyülekezete.[2]

Stílus: "erdélyi" [3]

Ülőhelyek száma: 160 ülőhely, 40 állóhely [3]

Harangok:

1911-ben sikerült öntetni egy nagy és egy kis harangot is. A ma már elektromos meghajtással működő nagyharangon ez a felirat olvasható: „Cs. Hegyesi István és neje, Barna János és neje hozzájárulásával, Csák János gondnok és Kiss Sándor lelkész idejében készítették a Füzesgyarmati Unitárius Egyházközség hívei -1911.”

Az eredeti, kisebb harangnak nem ismerjük a feliratát, mert azt az első világháború idején beöntötték, és csak az 1920-as években pótolták. Ennek a pótolts harangnak - mely már szintén villanymeghajtású - feliratán a következő szöveg található: „A világháborúba, a harc mezejére elvitt

harang helyett, az egyház 25 éves fennállásának emlékére Rozsos Lajos gondnok, Kincses László lelkész, Sári József pénztáros, Hegedűs Sándor egyházi idejében készült a Füzesgyarmati Unitárius Egyházközség híveinek áldozatkészségéből 1927. évben.” [1]

A Nagyharang 800 kg tömegű. Seltenhofer Frigyes Fiai öntötték Sopronban 1911-ben a toronyépítés évében. 1911. november 13-án szentelték fel.

A Kisharang 380 kg tömegű, szintén Seltenhofer Frigyes Fiai öntötték Sopronban, 1927-ben. [4]

Cím: 5525 Füzesgyarmat, Széchenyi u. 77.

Forrás:

[1] https://library.hungaricana.hu/hu/view/BekesMegyeiNepujzag_2003_07/?pg=2... [3]

[2] <http://www.unitarius.hu/Fuzesgyarmat/fuztort.htm> [4]

[3] <http://nagyvofely.hu/fuzesgyarmat/templomok> [5]

[4] <http://www.magyarharangok.hu/fuzesgyarmat.html> [6]

<https://gallery.hungaricana.hu/hu/OSZKKepeslap/13093/?img=0> [7] - képeslap

http://bekes.archivportal.hu/index.php?action=gallery&gallery_action=sho... [8] - képeslap

<http://www.fuzesgyarmat.hu/egyhaziak/fuzesgyarmati-unitarius-egyhaziakozseg> [9] - fotók

Kategória:

[Templomok](#) [10]

Index fotó:

Rövid leírás:

Füzesgyarmati Unitárius Egyházközség; Temploma máig az egyetlen unitárius templom egész Békés megyében. A torony nélküli épületet 1903. novemberében avatták fel. A templomépítés páratlan összefogással valósult meg: a füzesgyarmatiaktól a vargyasiakig, a homoródalmásiaktól az angol

unitáriusokig számos nemes lelkű ember adakozott azért, hogy a füzessgyarmatiaknak unitárius templomuk legyen. [1]

Engedélyezés a földalra:

Engedélyezve

Település:

[Füzessgyarmat](#) [11]

Az építés éve:

1903.

Tervező:

Borsothy Géza, füzessgyarmati mérnök

Örökség fotók:

2017. Copyright - MNL

Forrás webcím: http://reformacio.mnl.gov.hu/orokseg/fuzesgyarmati_unitarius_templom

Hivatkozások

[1] http://reformacio.mnl.gov.hu/orokseg/fuzesgyarmati_unitarius_templom

[2] <http://reformacio.mnl.gov.hu/beml>

[3] https://library.hungaricana.hu/hu/view/BekesMegyeiNepujzag_2003_07/?pg=281&layout=s

[4] <http://www.unitarius.hu/Fuzesgyarmat/fuztort.htm>

[5] <http://nagyvofely.hu/fuzesgyarmat/templomok>

[6] <http://www.magyarharangok.hu/fuzesgyarmat.html>

[7] <https://gallery.hungaricana.hu/hu/OSZKKepeslap/13093/?img=0>

[8] http://bekes.archivportal.hu/index.php?action=gallery&gallery_action=show_object&type=cms_image&object_id=6263

[9] <http://www.fuzesgyarmat.hu/egyhazi/fuzesgyarmati-unitarius-egyhazi-kozseg>

[10] http://reformacio.mnl.gov.hu/epitett_orokseg/templomok

[11] <http://reformacio.mnl.gov.hu/telepulesek/fuzesgyarmat>